

9. Sınıf Tarih

Yeni nesil yazılı provası

UG-09-TAR-Y1 · 5 soru · 100 puan · Önerilen süre: 30 dakika

Adı Soyadı: _____ Sınıf / No: _____

Çözümünü ve gerekçeni göster. Verilen ölçüleri kullan; şekil üzerinden uzunluk ölçme.

Özgün hazırlık seti; okulunun duyurduğu konu ve senaryoyu esas al. Açık yanıtlar rubrikle değerlendirilir.

1. Köprü hangi tarihte açıldı? | 20 puan

Açık uçlu

Bir öğrenci, kurgusal Çınarlı kasabasındaki köprüyle ilgili üç belgeyi inceliyor. Belgelerin metinleri bu soru için oluşturulmuştur; gerçek tarihsel alıntı değildir.

Bu soru için oluşturulmuş kurgusal kaynak kartları

Kaynak	Tarih	İçerik
Malzeme makbuzu	1904	Köprü yapımı için taş teslim edildi.
Yerel gazete	1905	Yeni köprünün açılış töreni bugün yapıldı.
Hatırat	1930	Sanırım köprüyü 1904 yazında geçmiştim.

a) "Köprü kesin olarak 1904'te halkın kullanımına açılmıştır." sonucunu bu belgelerle değerlendirin. b) İnşaat ile açılış için ayrı, temkinli bir sonuç cümlesi yazın. c) Kullanıma açılma tarihini sınamak için hangi ek kaynağı arayacağınızı belirtin.

Çözümüm / gerekçem:

2. Üç nesne, farklı kanıtlar | 20 puan

Açık uçlu

Görsel, bu soru için üretilmiş temsili bir arşiv masasıdır; gerçek tarihsel belge değildir. Soldaki bilet, ortadaki fotoğraf ve sağdaki kitap için hazırlanan kurgusal bilgi kartlarını birlikte inceleyiniz.

Nesneler temsili illüstrasyondur; bu sorunun kurgusal kaynak bilgileri tabloda yer alır.

Bu soru için oluşturulmuş kurgusal bilgi kartları

Nesne	Kart bilgisi	Kapsam
Soldaki bilet	1924 tarihli olduğu arşiv kaydında belirtilmiş	Bir yolcu için düzenlenen bilet
Ortadaki fotoğraf	Çekim günü ve fotoğrafçısı bilinmiyor	İstasyonda tren ve bir grup insan
Sağdaki kitap	2020 tarihli, kaynakçalı araştırma	Bölgenin demiryolu tarihini inceliyor; bu kartta yolcu sayısı yok

a) Biletin tarihini yalnız görseldeki kâğıdın eskiliğinden kesin olarak belirleyebilir misiniz? Neden? b) "1924 yılında istasyondan günde kaç kişi yolculuk ediyordu?" sorusunu bu üç karttan biri tek başına yanıtlıyor mu? Her nesnenin sınırını açıklayınız. c) Bu sayıyı araştırmak için uygun bir ek kayıt öneriniz.

Çözümüm / gerekçem:

3. Değişim mi, devam mı? | 20 puan

Açık uçlu

Bir yerel tarih atölyesinde aynı kasabanın pazarına ilişkin aşağıdaki iki kayıt inceleniyor. Kayıtlar bu soru için oluşturulmuştur. İki kayıt da yalnız pazarın düzenini anlatmaktadır.

Bu soru için oluşturulmuş kurgusal kaynak kartları

Özellik	1890 kaydı	1935 kaydı
Gün	Her cuma	Her cuma
Konum	Nehir kıyısı	İstasyon yanı
Ulaşım	Yaya ve yük hayvanı	Yaya, yük hayvanı ve tren

a) Kayıtlara göre bir değişim ve bir süreklilik belirleyiniz. b) "1935'te bütün halkın ekonomik durumu iyileşmiştir." yargısı neden bu iki kayıtla kurulamaz? c) Bu karşılaştırmanın günümüzde bir pazar yeri planlanırken sağlayabileceği bir yararı yazınız.

Çözümüm / gerekçem:

4. Araştırma sırasını gerekçelendir | 20 puan

Açık uçlu

Bir grup öğrenci "Kasabamızdaki ilk halk kütüphanesi kimlerin katkısıyla kuruldu?" sorusunu araştırıyor. Bağış listesi, belediye kararı ve 60 yıl sonra yapılmış bir sözlü tarih görüşmesi topluyorlar. Belgeleri buldukları sırayla yan yana koyup tek bir kişinin kütüphaneyi kurduğunu yazmaya karar veriyorlar.

Sonuç metnini yazmadan önce yapmaları gereken üç farklı işlemi, her birinin amacıyla birlikte açıklayınız. Ardından sonuç metninde çelişkili veya eksik bilgiyi nasıl göstereceklerini bir örnek cümleyle belirtiniz.

Çözümüm / gerekçem:

5. Geçmiş kendi koşullarında oku | 20 puan

Açık uçlu

Bu soru için oluşturulmuş kaynak özeti: 1880’de bir köyden ilçeye haber götürmek, yol ve hava koşullarına göre bir veya iki gün sürmektedir. Köyde ve ilçede telefon hattı bulunmamaktadır. Köylüler sel uyarısını çevre köylere ulaştırmak için sırayla atlı haberciler görevlendirmiştir. Bir öğrenci "Telefon etmedikleri için sorumsuz davranmışlar." yorumunu yapıyor.

- a) Öğrencinin değerlendirmesindeki tarihsel düşünme hatasını açıklayınız. b) Verilen koşullarda köylülerin davranışını hangi iki kanıtla değerlendirebilirsiniz? c) Bu olaydan günümüz iletişimi için çıkarılabilecek, geçmiş bugüne eşitlemeyen bir ders yazınız.**

Çözümüm / gerekçem:
